Dosarul nr.4r-2622/25 Judecătoria Căușeni (sediul Anenii Noi)
4-25002751-02-4r-23072025 Judecător: Serghei PANTAZ

D E C I Z I E
În numele Legii

25 noiembrie 2025 **mun. Chişinău**

COLEGIUL PENAL AL CURŢII DE APEL CENTRU
Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei: Marcel JUGANARI
Judecătorii: Adrian CERBU și Marcel POPESCU

A examinat în ordine de recurs, fără prezența participanților la proces, recursul șefului interimar al Inspectoratului pentru Protecția Mediului Anenii Noi, Sergiu CHIȚANU, declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Căușeni (sediul Anenii Noi) din 17 iunie 2025, pronunțată în cauza contravențională în baza procesului-verbal cu privire la contravenție din 16 decembrie 2024 în privința cet. CREȚU Ruslan, în baza art. 145 Cod contravențional.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:
- în procedura instanței de fond, de la 10.01.2025 până la 17.06.2025;
- în procedura instanței de recurs de la 23.07.2025 până la 25.11.2025.
Procedura de înștiințare legală executată.

Verificând legalitatea Hotărârii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Centru, -

C O N S T A T Ă:

1. La 16 decembrie 2024, prin Procesul-verbal cu privire la contravenție și Decizia de sancționare nr.037892, întocmite de agentul constatator CALINIUC Ion, din cadrul Inspectoratului pentru Protecția Mediului, CREȚU Ruslan a fost sancționat contravențional conform art. 145 Cod contravențional, cu amendă în mărime de 6 unități contravenționale, ceea ce constituie suma de 300 (trei sute lei) lei, pentru faptul că la 16 decembrie 2024 la ora 13:40, în str. 31 august nr. 4, or. Anenii Noi, conform Procesului-verbal de control nr. PV-IPM-2024-01679 din 26 august 2024, explicației în scris înaintată de administratorul ÎM „Verdinoflor-Prim”, NEAGA S. și înregistrării audio a convorbirilor telefonice efectuate în condițiile pct.11 alin.(8) din Hotărârii Guvernului nr. 548/2018 cu privire la organizarea și funcționarea IPM, s-a constatat

că primarul sat. *****, CREȚU Ruslan a provocat neadmiterea inspectării obiectivelor în cadrul controlului de stat desfășurat conform Delegației de control nr. DL-IPM-2024-00743 din 12 august 2024. Răspunderea pentru acțiunile contravenționale nominalizate o poartă primarul sat. *****, raionul Anenii Noi, CREȚU Ruslan, care fiind citat legal nu s-a prezentat.

2. La 06 ianuarie 2025, CREȚU Ruslan a expediat prin intermediul poștei electronice contestația privind dezacordul cu actele constatatoare din 16 decembrie 2024, întocmite în baza art.145 Cod contravențional, care a fost înregistrată în cadrul Inspecției pentru Protecție a Mediului Anenii la data de 09.01.2025, ulterior fiind expediată pentru examinare în adresa Judecătoriei Căușeni (sediul Anenii Noi).

Prin contestația depusă, contestatarul a solicitat anularea actelor constatatoare, cu încetarea procesului contravențional, în legătură cu nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție, invocând faptul că la 24 decembrie 2024, Primăria satului ***** a recepţionat procesul-verbal cu privire la contravenţie nr. 037892 din 16 decembrie 2024 şi informaţia despre amenda stabilită 06 unităţi convenţionale 300 lei.

Contestatarul a manifestat dezacordul cu Decizia agentului constatator asupra cauzei contravenţionale, prin care CREȚU Ruslan fost recunoscut vinovat de săvârşirea contravenţiei prevăzute de art. 145 Cod contravenţional, cu aplicarea sancțiunii sub formă de amendă. A considerat că agentul constatator este obligat de a confirma prin probe pertinente şi concludente toate circumstanţele importante pentru calificarea faptei reţinute ca fiind comisă de persoana în a cărei privinţă a fost pornit un proces contravenţional.

A adăugat că constatările agentului constatator indicate în Procesul verbal cu privire la contravenţie nr. 037892 din 16 decembrie 2024 şi în Decizia asupra cauzei contravenţionale, (care nu au fost expediate contravenientului) nu sunt convingătoare şi au un caracter pur declarativ. Totodată, concluziile agentului constatator sunt bazate pe presupuneri, iar toate dubiile care apar în proces contravenţional urmează a fi tratate în favoarea contravenientului. La fel, procesul-verbal a fost întocmit cu încălcarea prevederilor art. 443 Cod contravenţional, fapt ce duce la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie.

Prin contestația suplimentară, depusă la 21 martie 2025, contestatarul a indicat că agentul constatator nu a respectat termenul prevăzut de art. 440 alin.(3) Cod contravențional, ca consecință procesul-verbal cu privire la contravenție din 16 decembrie 2024, nr.037892 este lovit de nulitate absolută. Contestatarul a mai indicat că i-a fost încălcat dreptul la apărare și la un proces echitabil prin faptul că făptuitorului i-a fost încălcat dreptul de a avea acces la materialul contravențional, precum și făptuitorul nu a fost citat în legătură cu examinarea materialelor contravenționale.

A mai adăugat că, întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție a avut loc fără citarea legală a făptuitorului, fără să îi fie prezentate toate materialele

materialului contravențional soldate nu doar cu încălcarea dreptului la apărare, dar și cu alte vătămări procesuale grave.

Totodată, contestatarul a mai atras atenția asupra faptului că în procesul-verbal în rubrica numele și prenumele contravenientului este menționată persoana fizică CREȚU Ruslan, agentul constatator fiind obligat în pct. 2 al procesului-verbal cu privire la contravenție să indice CREȚU Ruslan cu funcție de răspundere. De asemenea, agentul constatator în procesul-verbal cu privire la contravenție a indicat - persoana fizică CREȚU Ruslan – fără a indica funcția de răspundere, nu a indicat locul de muncă. Astfel, agentul constatator nu a indicat clar subiectul contravenției, iar toate dubiile sunt interpretate în favoarea contravenientului.

Contestatarul a mai motivat că în procesul-verbal cu privire la contravenție nu este indicată data săvârșirii contravenției, și din acest considerent procesul-verbal cu privire la contravenție este lovit de nulitate absolută..

3. Prin hotărârea Judecătoriei Căușeni (sediul Anenii Noi) din 17 iunie 2025, a fost admisă contestația depusă de către contestatarul primarul sat. *****, r-nul Anenii Noi, CREȚU Ruslan și a fost declarată nulitatea Procesului-verbal cu privire la contravenție și Deciziei de sancționare nr. 037892 din 16 decembrie 2024, întocmite în privința lui CREȚU Ruslan, de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului pentru Protecția Mediului, CALINIUC Ion, cu încetarea procesului contravențional.

4. Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, șeful interimar al Inspectoratului pentru Protecția Mediului Anenii Noi, Ion CALINIUC a declarat recurs, solicitând casarea hotărârii Judecătoriei Căușeni (sediul Anenii Noi) din 17 iunie 2025 cu dispunerea rejudecării cauzei în aceiași instanță, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului nominalizat a fost invocat că in situația ipotetică în care agentul constatator nu ar fi respectat dispozițiile art. 445 Cod contravențional, privind neindicarea ocupației contravenientului, sancțiunea nicidecum nu duce la nulitatea absolută a procesului-verbal. Or, această carență nu afectează în mod esențial fondul cauzei.

De asemenea, a mai fost indicat în cererea de recurs că Codul contravențional, definește subiecții răspunderii contravenționale, care sunt persoanele fizice sau juridice. Persoana cu funcție de răspundere (persoană căreia, într-o întreprindere, instituție, organizație, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, într-o autoritate publică centrală sau locală, i se acordă, permanent sau provizoriu, prin lege, prin numire, alegere sau în virtutea unei însărcinări, anumite drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice sau a acțiunilor administrative. În speță, primarul CREȚU Ruslan, în calitate de persoană fizică cu funcție de răspundere, poate constitui subiect al contravenției, care la rândul său poate fi trasă la răspundere in temeiul art. 145 Cod contravențional.

Totodată, a mai fost menționat în cererea de recurs că existența calității de persoană cu funcție de răspundere nu exclude posibilitatea tragerii la răspundere conform art. 145 Cod contravenţional, ci, dimpotrivă, confirmă caracterul personal al

răspunderii pentru faptele ilicite săvârşite în exercitarea funcţiei, dacă sunt întrunite elementele constituitive ale contravenţiei.

5. Conform art.471 alin. (1)-(2) Cod contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților. Instanța de recurs fixează data examinării recursului și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinței.

Colegiul penal, ținând cont de faptul că, speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziţiei generale din art. 471 alin.(1) Cod contravenţional, a procedat la examinarea cauzei contravenționale fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

6. *Deliberând asupra motivelor invocate în recurs, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor administrate și cercetate de prima instanță, Colegiul penal ajunge la concluzia că recursul declarat este fondat și urmează a fi admis, din următoarele considerente.*

În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod contravențional, *după examinarea recursului, instanța de recurs admite recursul, casând hotărârea atacată, parțial sau integral, și dispune rejudecarea cauzei în primă instanță dacă este necesară administrarea de probe suplimentare, dacă a constatat încălcări ale normelor de procedură privind formarea completului instanței de judecată, privind citarea obligatorie a părților, privind respectarea dreptului la apărare și a dreptului la interpret, precum și dacă a constatat încălcări ale prevederilor art.33-35 din Codul de procedură penală aplicate corespunzător.*

Instanța de recurs relevă că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală”, în înțelesul european autonom al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Analizând situația de fapt a cauzelor *Ziliberberg contra Moldovei*, hotărâre din 01 februarie 2005, §35 și *Anghel contra României*, hotărâre din 04 octombrie 2007, §52, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Conform prevederilor art. 8 alin. (2) Cod contravențional, *este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârşit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.*

În temeiul prevederilor art. 10 Cod contravențional, *constituie contravenție fapta - acţiunea sau inacţiunea ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracţiunea, săvârşita cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancţiune contravențională.*

În corespundere cu prevederile art.440 alin.(1) Cod contravențional, *constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau*
de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

Conform prevederilor art. 442 alin. (1) Cod contravențional, *procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.*

Astfel, calificarea faptei constituie stabilirea caracterului acesteia, încadrarea în textul de lege care o prevede şi o sancționează şi determinarea în fapta comisă, a condițiilor cerute de norma de incriminare pentru existenta acestei fapte.

Colegiul penal atestă că la judecarea cauzei, instanța de fond nu a ținut cont de cerințele art.458 Cod contravențional, care prevede că, *la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum şi alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet şi obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil şi la apărare.*

7. În fapt, reieșind din materialele cauzei se reține că, la 16 decembrie 2024, prin Procesul-verbal cu privire la contravenție și Decizia de sancționare nr.037892, întocmite de agentul constatator CALINIUC Ion, din cadrul Inspectoratului pentru Protecția Mediului, CREȚU Ruslan a fost sancționat contravențional conform art. 145 Cod contravențional, cu amendă în mărime de 6 unități contravenționale, ceea ce constituie suma de 300 (trei sute lei) lei, pentru faptul că la 16 decembrie 2024 la ora 13:40, în str. 31 august nr. 4, or. Anenii Noi, conform Procesului-verbal de control nr. PV-IPM-2024-01679 din 26 august 2024, explicației în scris înaintată de administratorul ÎM „Verdinoflor-Prim”, NEAGA S. și înregistrării audio a convorbirilor telefonice efectuate în condițiile pct.11 alin. (8) din Hotărârii Guvernului nr. 548/2018 cu privire la organizarea și funcționarea IPM, s-a constatat că primarul sat. *****, CREȚU Ruslan a provocat neadmiterea inspectării obiectivelor în cadrul controlului de stat desfășurat conform Delegației de control nr. DL-IPM-2024-00743 din 12 august 2024. Răspunderea pentru acțiunile contravenționale nominalizate o poartă primarul sat. *****, raionul Anenii Noi, CREȚU Ruslan, care fiind citat legal nu s-a prezentat.

Colegiul relevă că, în conformitate cu prevederile art. 445 Cod contravențional, *neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie a menţiunilor privind*

numele, prenumele şi funcţia agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunţă la numărul de identificare personal şi la evidenţa automatizată în Registrul de stat al populaţiei, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia, a circumstanţelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenţionale săvîrşite şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal. (2) Celelalte încălcări ale art.443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie doar în cazul în care acestea afectează în mod esenţial fondul cauzei.

Din analiza hotărârii, Colegiul penal atestă că instanța a reținut ca argument pentru încetarea procesului contravențional faptul că încălcarea imputată lui CREȚU Ruslan, a fost admisă de către ultimul în calitatea sa de primar al sat.*****, r-nul Anenii Noi, și nu în calitate de persoană fizică, precum a fost reținut în actul constatator.

De asemenea, instanța de fond a mai menționat că sancţiunea prevăzută de art. 145 din Codul contravenţional îi poate fi aplicată persoanei fizice sau persoanei juridice. Din analiza procesului verbal cu privire la contravenție nr. 037892 din 16 decembrie 2024 se desprinde cu claritate că CREȚU Ruslan a fost sancționat ca persoană fizică, și nu ca persoană cu funcție de răspundere, în calitatea sa de primar al sat. *****, r-nul Anenii Noi.

A mai menționat instanța de fond că procesul-verbal contestat nu întrunește condiţiile specificate în art. 443 alin. (1) lit. e) din Codul contravenţional, adică nu au fost întrunite elementele constitutive ale contravenţiei, or CREȚU Ruslan, în calitatea sa de primar nu întrunește calitatea de subiect al contravenției prevăzute de art. 145 Cod contravențional

Cu referire la argumentele instanței de fond, Colegiul penal atestă că în conformitate cu prevederile art. 16 alin. (6) Cod contravențional, *(6) Persoana cu funcţie de răspundere (persoană căreia, într-o întreprindere, instituţie, organizaţie, indiferent de tipul de proprietate şi forma juridică de organizare, într-o autoritate publică centrală sau locală, i se acordă, permanent sau provizoriu, prin lege, prin numire, alegere sau în virtutea unei însărcinări, anumite drepturi şi obligaţii în vederea exercitării funcţiilor autorităţii publice sau a acţiunilor administrative de dispoziţie, organizatorice ori economice) este pasibilă de răspundere contravenţională pentru săvîrşirea unei fapte prevăzute de prezentul cod în cazul: a) folosirii intenţionate a atribuţiilor sale contrar obligaţiilor de serviciu; b) depăşirii vădite a drepturilor şi atribuţiilor acordate prin lege; c) neîndeplinirii sau îndeplinirii necorespunzătoare a obligaţiilor de serviciu.*

De asemenea, alin. (7) al aceluiași articol menționează că, *în lipsa condiţiilor enunţate la alin.(6), persoana cu funcţie de răspundere vinovată de săvîrşirea unei contravenţii răspunde conform dispoziţiilor generale.*

Având în vedere prevederile legale expuse supra, Colegiul penal atestă că Ruslan CREȚU nu a fost atras la răspundere în calitate de persoană cu funcție de răspundere – primar, ci a fost atras la răspundere în calitate de *persoană fizică*, pentru împiedicarea accesului inspectorilor de stat pentru ecologie la inspectarea obiectivelor.

Or, în ipoteza întrunirii de către CREȚU Ruslan a condițiilor expuse la art. 16 alin. (6) Cod contravențional, era de competența altui organ de constatare eventuala atragere la răspundere contravențională a ultimului.

De asemenea, cu referire la dispoziția normei prevăzute de art. 145 Cod contravențional, Colegiul penal atestă că aceasta prezintă în sine două modalități distincte de comitere a contravenției, fără însă a indica cine poate fi subiectul acestei contravenții.

Din cele menționate supra, Colegiul penal atestă că procesul-verbal cu privire la contravenție întrunește condițiile prevăzute de art. 443 Cod contravențional, astfel că instanța de fond urma să se expună asupra temeiniciei și asupra probelor acumulate de agentul constatator în susținerea procesului-verbal cu privire la contravenție.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 444 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile judecătoreşti pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanţele de fond în cazurile în care hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluţia ori motivarea soluţiei contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau dispozitivul hotărârii redactate nu corespunde cu dispozitivul pronunţat după deliberare.

8. Prin urmare, Colegiul penal consideră eronată concluzia primei instanţe, privind încetarea procesului contravenţional, or, instanţa de fond urma să examineze cauza contravenţională sub toate aspectele, să cerceteze probele acumulate de agentul constatator, datele care pun la îndoială temeinicia şi legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie şi influenţează în mod decisiv fondul cauzei.

Respectiv, circumstanţele stabilite supra, combat concluzia instanţei de fond, ceea ce denotă că instanţa de fond nu şi-a motivat corespunzător soluţia iar la adoptarea hotărârii s-a limitat doar la expunerea unor temeiuri formale şi nefondate, făcând totalmente abstracţie de la aspectul faptic.

Astfel, rezultă că în hotărâre nu sunt analizate probele pe care instanţa îşi întemeiază soluţia, nu s-a făcut o analiză multilaterală şi coerentă a tuturor probelor din materialul contravenţional prezentat, legătura între ele, nefiind motivată concluzia instanţei în ce priveşte acceptarea unor probe, şi respectiv, respingerea altora.

Prin urmare în pofida, reglementărilor statuate de legiuitor la art. 458 Cod contravenţional care stabileşte aspectele de fond pe care instanţa de judecată este

determinată să le determine, se atestă că instanţa a examinat în mod insuficient cauza şi a întreprins măsuri superficiale în vederea determinării caracterului veridic al faptei contravenţionale prevăzute de art. 145 lit. b) Cod contravenţional şi anume vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional necercetând probele prezentate de către agentul constatator, limitându-se la declaraţiile făptuitorului fără a reda o argumentare aspectelor de fapt.

Astfel, în speță se atestă că instanţa de fond nu s-a pronunţat pe marginea tuturor argumentelor susţinute de agentul constatator, ceea ce echivalează cu nerezolvarea fondului cauzei, hotărârea contestată fiind pasibilă de a fi casată integral cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanţa de fond, în alt complet de judecată.

Conform regulilor în acest sens, din necesitatea reparării erorilor admise, care nu pot fi înlăturate pe altă cale, circumstanţe ce denotă lipsa unei analize minuţioase şi ample a probelor existente la materialele cauzei, care sunt importante pentru justa soluţionare a cauzei prin prisma prevederilor legii, or concluziile instanţei sunt în contradicţie cu circumstanţele pricinii în consecinţă hotărârea nefiind motivată suficient este imperativ necesară dispunerea rejudecării cauzei în prima instanţă.

La rejudecarea cauzei, instanța de fond urmează să țină cont de împrejurările expuse, să judece cauza în strictă conformitate cu legea și să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

Generalizând cele expuse, Colegiul Penal consideră oportun de a admite recursul declarat de șeful interimar al Inspectoratului de Protecție a Mediului Anenii Noi, Ion CALINIUC, de a casa total hotărârea Judecătoriei Căușeni (sediul Anenii Noi) din 17 iunie 2025 și de a trimite cauza la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

9. În conformitate cu prevederile art. 473 alin. (1) pct. 2) lit. c), 474 Cod contravenţional, Colegiul Penal al Curţii de Apel Centru, -

D E C I D E :

Admite recursul șefului interimar al Inspectoratului de Protecție a Mediului Anenii Noi, CALINIUC Ion, casează hotărârea Judecătoriei Căușeni (sediul Anenii Noi) din 17 iunie 2025 și trimite cauza la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul: Marcel JUGANARI

Judecătorii: Adrian CERBU

Marcel POPESCU